

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/68/2021
Identifikačné číslo spisu:	1416010252
Dátum vydania rozhodnutia:	21.09.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:1416010252.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci obvineného L. K. pre pokračovací prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 21. septembra 2021 v Bratislave, o dovolaní poškodeného Š. C. proti trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava IV z 12. septembra 2016, sp. zn. 3T/97/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie poškodeného Š. C. sa odmieta.

Odôvodnenie

Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej aj „prvostupňový súd“) z 12. septembra 2016, sp. zn. 3T/97/2016, bol obvinený L. K. uznaný za vinného z pokračovacieho prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

vydávajúc sa za doc. MUDr. L. P. a taktiež v rozpore so skutočnosťou tvrdiac, že je lekár - ortopéd, prejavujúc snahu poškodenému Š. C. napraviť deformáciu chrbtice, vylákal od poškodeného ako pôžičku dňa 26. marca 2015 sumu 100,- eur a následne v priebehu mesiaca apríl 2015 postupne čiastky 100,- eur, 150,- eur, 100,- eur a 100,- eur, ktoré mu poškodený odovzdal vo svojom byte na K. ulici č. X v Q. a dňa 6. mája 2015 sumu 50,- eur, ktorú poškodený obvinenému odovzdal v Q., na W. P., pričom obvinený odôvodňoval poškodenému potrebu požičania peňazí rôznymi tvrdeniami o svojej prednej tiesnivej situácii a zaviazal sa, že poškodenému peniaze vráti najneskôr do 22. mája 2016, pričom obvinený vedel už pri získaní vyššie uvedených súm od poškodeného, že poškodenému peniaze nevráti a ani nevrátil, čím spôsobil poškodenému Š. C. škodu vo výške 600,- eur.

Za to mu prvostupňový súd podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody v trvaní 3 mesiace.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona prvostupňový súd mu výkon uloženého trestu podmienene odložil.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu súd určil skúšobnú dobu podmieneného odsúdenia v trvaní 18 mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku prvostupňový súd obvineného zaviazal k náhrade škody poškodenému Š. C., nar. X. R. XXXX, bytom Q., K. X, vo výške 600,- eur.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku poškodeného Š. C. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti uvedenému trestnému rozkazu podal poškodený Š. C. odpor, na základe ktorého prvostupňový súd uznesením zo 14. marca 2017, sp. zn. 3T/97/2016, podľa § 355 ods. 2 Trestného poriadku zrušil trestný rozkaz z 12. septembra 2016, sp. zn. 3T/97/2016, v časti výroku o náhrade škody a odkázal poškodeného Š.A. C., nar. X. R. XXXX, bytom Q., K. X, s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti citovanému trestnému rozkazu, ako aj naň nadväzujúcemu uzneseniu podal dovolanie poškodený Š. C. vlastným písomným podaním zo 16. augusta 2021, osobne podaným na prvostupňový súd toho istého dňa, z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

V odôvodnení dovolania poukázal na odloženie jeho podnetov na podanie dovolania Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a doplnil, že dovolanie podáva ako oprávnená osoba podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku namiesto ministeriek spravodlivosti, pretože využil svoje zákonné právo podať riadne opravné prostriedky a o nich nebolo rozhodnuté v súlade so zákonom v konaniach na súde ani v procese dovolania na ministerstve. Poškodený je toho názoru, že po preukázaní skutkového stavu a pochybení v stanoviskách o odložení podnetov a na základe návrhu ministra o možnosti podať dovolanie je okrem ministeriek aj on oprávnený podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku podať dovolanie najvyššiemu súdu a uplatňovať v ňom okrem dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. g), písm. i) Trestného poriadku aj ďalšie dôvody dovolania podľa § 374 ods. 3 Trestného poriadku, pretože vytýkané a preukázané pochybenia neboli napravené v konaní riadnymi opravnými prostriedkami a ich nápravu úmyselne sťažil súd nepredložením spisu a ministerstvo spravodlivosti nepodaním dovolania.

V ďalšej časti dovolania poškodený popísal obsah svojich podnetov na podanie dovolania, resp. trestných oznámení adresovaných či už prokuratúram alebo ministerkám spravodlivosti a následný spôsob, akým sa tieto orgány s nimi vysporiadali. Nesplnením si zákonných povinností ministeriek spravodlivosti a odložením, nie odmietnutím podnetu sa dovolací proces začatý v zákonnej lehote podľa poškodeného neprerušil, ale počas odloženia podnetu naďalej pokračoval a bude trvať až do rozhodnutia o dovolaní na najvyššom súde alebo na európskom súde.

Podľa poškodeného neobstojí ani účelové zavádzanie riaditeľky odboru trestného súdnictva, že pre ministerku spravodlivosti automaticky nevyplyva povinnosť podať za poškodeného dovolanie, pretože ani jedna ministerka spravodlivosti si podľa jeho názoru nesplnila povinnosť podať dovolanie, ale úmyselne obchádzali a porušovali ustanovenia zákonov. Najzávažnejším pochybením orgánov je podľa poškodeného odmietanie spáchania trestného činu úžery odsúdeným, ako aj neskúmanie sporných a doteraz neriešených otázok, o ktorých má rozhodnúť dovolací súd.

Poškodený taktiež uviedol, že trestný rozkaz, ako aj naň nadväzujúce uznesenie napáda v plnom rozsahu, pretože sú založené na dôkazoch, ktoré súdom neboli vykonané zákonným spôsobom a sú založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, dôsledkom čoho je, že sudca prvostupňového súdu nesprávne kvalifikoval skutok ako trestný čin podvodu a nie ako trestný čin úžery, pričom nepoužil relevantné ustanovenie § 39a Občianskeho zákonníka. Sudca prvostupňového súdu navyše neakceptoval návrhy okresného prokurátora uvedené v obžalobe ani návrhy poškodeného na doplnenie dokazovania a nedoriešil spornú otázku vzájomného plnenia pri trestnom čine úžery.

Spis spolu s podaným dovolaním bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 9. septembra

2021.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože bolo podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Trestného poriadku

- a) generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,
- b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že osobami oprávnenými na podanie dovolania v zmysle Trestného poriadku sú minister spravodlivosti na základe podnetu osoby, ktorej zákon nepriznáva právo na podanie dovolania, generálny prokurátor a obvinený.

V predmetnej veci podal dovolanie poškodený, ktorého Trestný poriadok v § 369 neuvádza ako osobu oprávnenú na podanie dovolania. Na uvedenom pritom nič nemení ani tvrdenie poškodeného, že dovolanie podáva za ministerku spravodlivosti, pretože pochybila pri odložení podnetu na podanie dovolania, čím sa stal podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávneným na podanie dovolania aj on. Uvedený výklad ustanovení Trestného poriadku zo strany poškodeného nie je správny, pretože ustanovenie § 372 ods. 1 Trestného poriadku hovorí o možnosti podania dovolania oprávnenými osobami (teda osobami uvedenými v § 369 Trestného poriadku) až po využití zákonného práva na podanie riadneho opravného prostriedku a po rozhodnutí o ňom (výnimkou je minister spravodlivosti, ktorý podmienku stanovenú týmto ustanovením na podanie dovolania splniť nemusí). Rovnako tak nemožno prijať ani výklad poškodeného v tom smere, že v prípade ak ministerka spravodlivosti jeho podnetu na podanie dovolania nevyhovela, má poškodený právo podať dovolanie samostatne, pretože takýto postup nie je možné odvodiť zo žiadneho ustanovenia Trestného poriadku. Ustanovenie § 369 ods. 1 Trestného poriadku totiž jasne stanovuje, že dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 Trestného poriadku je oprávnený podať minister spravodlivosti (Trestný poriadok v tomto ustanovení neuvádza alternatívu v podobe iných osôb), avšak len na podnet, ktorý môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1 Trestného poriadku. Ak by zákonodarca chcel umožniť osobám, ktoré ministromi spravodlivosti môžu podať podnet na podanie dovolania, podať dovolanie aj samostatne v prípade nevyhovenia ich podnetom zo strany ministra spravodlivosti, nepochybne by toto oprávnenie zakomponoval do § 369 Trestného poriadku, v ktorom sú uvedené oprávnené osoby na podanie dovolania. V platnom a účinnom znení Trestného poriadku sa však žiadna takáto formulácia nenachádza. Ani prostredníctvom vyššie uvedeného výkladu predloženého poškodeným tak nemožno konštatovať, že by mu Trestný poriadok priznával právo na podanie dovolania.

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

Nakoľko poškodený nie je podľa Trestného poriadku oprávnenou osobou na podanie dovolania, najvyššiemu súdu neostávalo iné, než dovolanie poškodeného Š. C. na verejnom zasadnutí bez preskúmania veci podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku odmietnuť.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.